

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Поліфонія

1. Метою вивчення дисципліни «Поліфонія» є підготовка висококваліфікованого спеціаліста — вчителя музичного мистецтва до майбутньої роботи у школі, озброює його знаннями і навичками, необхідними для оволодіння поліфонічним письмом строгого стилю як універсальним до будьякого музичного стилю, самостійного складання поліфонічних зразків, а також підвищує рівень художнього виховання засобами музичного мистецтва. Дисципліна «Поліфонія» тісно пов'язана з дисциплінами музичного циклу (гармонія, сольфеджіо, хоровий клас, хорове аранжування, аналіз музичних творів, методика музичного виховання та ін.). Її програмовий матеріал зорієнтований на практику роботи вчителя музики: складні форми вертикального і горизонтально рухомого контрапункту можуть вивчатися у плані загального ознайомлення, а виконання творчих завдань слід пов'язувати з майбутнім профілем роботи учителя музики.

2. Перелік компетентностей, здобуття яких гарантуватиме вивчення даної дисципліни: а) знання історії розвитку багатоголосся; б) знання теоретичних основ поліфонії строгого стилю, різновиди поліфонічних формоутворень; в) знання технології створення і аналізу поліфонічної музики; г) знання і вміння використовувати кращі зразки народної та класичної музики; д) знання навчального матеріалу, який має практичне в роботі вчителя музики у школі; е) вміння пов'язувати виконання творчих завдань з лекційним профілем роботи вчителя музики. Сфера реалізації здобутих компетентностей під час працевлаштування полягає: а) в умінні аналізувати приклади різних типів поліфонії на конкретному нотному матеріалі; б) в умінні написати мелодію за правилами поліфонії строгого стилю; г) в умінні дописувати другий-третій голоси до створеної у відповідності зі строгим стилем, чи народної мелодії; д) в умінні створювати дво-триголосі канонічні імітації; е) в умінні складати невеличкі поліфонічні твори, призначені для виконання вокальним або інструментальним ансамблями.

3. Зміст навчальної дисципліни за модулями та темами.

Змістовий модуль 1 Основи поліфонічного багатоголосся.

- 1.1 Характеристика основних періодів у розвитку багатоголосся. Розвиток поліфонії в українській музичній культурі.
- 1.2 Характеристика поліфонії строгого і вільного стилю. Поняття про поліфонію та поліфонічні формоутворення: три типи поліфонії. Характерні особливості поліфонії строгого стилю: рух, стрибки, ритм, лад, гармонія, дисонанси. Закономірності мелодії у строгому стилі.
- 1.3. Особливості будови мелодії: ладова основа, мелодичний і ритмічний рух. Двоголосся різноманітне. Закономірності інтервальних співвідношень між голосами: консонанси, дисонанси.

1.4. Складний контрапункт. Класифікація контрапунктів. Подвійний контрапункт октави. Обернений контрапункт.

1.5. Види імітації. Триголосна імітація, інтервал імітації.

1.6. Канонічна імітація. Нескінчений канон. Методика написання нескінченного канону. Канонічна секвенція.

4. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 4 кредити ECTS – 120 годин. З них 40 годин аудиторних (24 - лекцій; 16 - практичних) і 80 - самостійна робота).

5. Форма семестрового контролю – **залік.**

6. Інформація про науково-педагогічних працівників, які забезпечуватимуть викладання цієї навчальної дисципліни – **Яропуд Зіновій Петрович кандидат педагогічних наук, доцент.**

7. Перелік основної літератури.

Базова

1. Богатырев С. Двойной канон.- М., 1948.
2. Богатырев С. Обратимый контрапункт.- М., 1960.
3. Литинский Г. Задачи по полифонии.- М., 1965.
4. Григорьев С., Мюллер Т. Учебник полифонии.- М., 1969.
5. Демчишин М. Поліфонія.- К., 1995.
6. Золотарев В. Фуга.- М., 1956.
7. Леонтович М. Хорові твори / упоряд. В.В.Кузик. – К.: Музична Україна, 2005.
8. Мюллер Т. Полифонический анализ: хрестоматия. – М., 1964.
9. Павлюченко С. Руководство к практическому изучению основ инвенционной полифонии.- М., 1953.
10. Павлюченко С. Практическое руководство по контрапункту строгого письма.- М., 1963.
11. Протопопов В. История полифонии.- М., 1962.
12. Скребков С. Учебник полифонии.- М., 1965.
13. Степанов А., Чугаев А. Полифония. – М., 1972.
14. Супрун-Яремко Н. Поліфонія. – Вінниця: Нова книга, 2014.
15. Хоменський Й. Історія гармонії і контрапункту. – К., 1975.
16. Яропуд З.П. Українські народні пісні в обробці для хору без супроводу (українська пісенно-фольклорна спадщина): Навчально-методичний посібник. – Вінниця: «Розвиток», 2004.
17. Яропуд З.П. Прилетіла ластівочка (українська пісенно-фольклорна спадщина): Навчально-методичний посібник. – Тернопіль, 2000.

Додаткова

1. Асафьев Б. Музыкальная форма как процесс. – Л., 1963.

- 2.Праут Э. Фуга.- Изд-во Юргенсона, 1900.
- 3.Праут Э . Аналіз фуг.- Изд-во Юргенсона, 1910.
- 4.Шип С. Музична форма від звуку до стилю.- К., 1998.